

Arvio lidesjärven hoitokalastuksesta vuonna 2025 ja jatkosuositukset

KVVY Tutkimus Oy

Arvio lidesjärven hoitokalastuksesta vuonna 2025 ja jatkosuositukset

Tutkimusraportti 7.10.2025

KVVY Tutkimus Oy 2025. Arvio lidesjärven hoitokalastuksesta vuonna 2025 ja jatkosuositukset. Tutkimusraportti 7.10.2025.

Tekijä:

KVVY Tutkimus Oy / Tampere
Ari Westermarck, kalastotutkija, FM

Tilaaja:

Tampereen kaupunki, kiinteistöt tilat ja asuntopolitiikka

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO 1

1.1 Rysäpyynnin toteutus..... 1

1.2 Katiskapyyntin toteutus..... 1

2. HAVAINNOT VUODEN 2025 RYSÄPYYNNISTÄ 2

3. HAVAINNOT VUODEN 2025 KATISKAPYNNISTÄ..... 9

4. YHTEENVETO 10

Ehdotus hoitokalastuksen jatkosta 10

VIITTEET

Arvio lidesjärven hoitokalastuksesta vuonna 2025 ja jatkosuositukset

1. Johdanto

Tässä raportissa esitetään lidesjärvessä vuonna 2025 tehdyn hoitokalastuksen koordinoitun työn havainnot. Vuoden 2025 hoitokalastuksen koordinointi tehtiin osana Helmi-hanketta. Kyseessä oli järjestyksessään jo kuudes hoitokalastusvuosi. Rysäpyynnin lisäksi kokeiltiin ensimmäistä kertaa myös katiskapyynnin soveltuvuutta lidesjärven hoitokalastusmenetelmäksi. Jatkosuosituksissa huomioidaan myös hoitokalastuksen saaliskehitys sekä mm. vuoden 2024 koekalastuksen näytekaloista tehty tuore lidesjärven kalojen ikä- ja kasvuselvitys (KVVY Tutkimus Oy 2025, julkaisematon).

1.1 Rysäpyynnin toteutus

Rysäpyynti tehtiin pääosin vastaavasti kuin se on tehty kevästä 2020 alkaen, ja täysin samoilla paikoilla kuin vuonna 2024.

Tarjouskilpailun kautta tekijäksi valittiin kalastaja Petteri Kiiskilä, joka on tehnyt rysäpyynnin aikaisempinakin vuosina. Pyyntijakso ajoittui välittömästi aikaisen jäiden lähdön jälkeiseen aikaan, 3.-30.4.2025 (kuva 2.1). Pynnin tarkemmat tiedot löytyvät hoitokalastajan saalisraportista (Kiiskilä 2025).

1.2 Katiskapyynnin toteutus

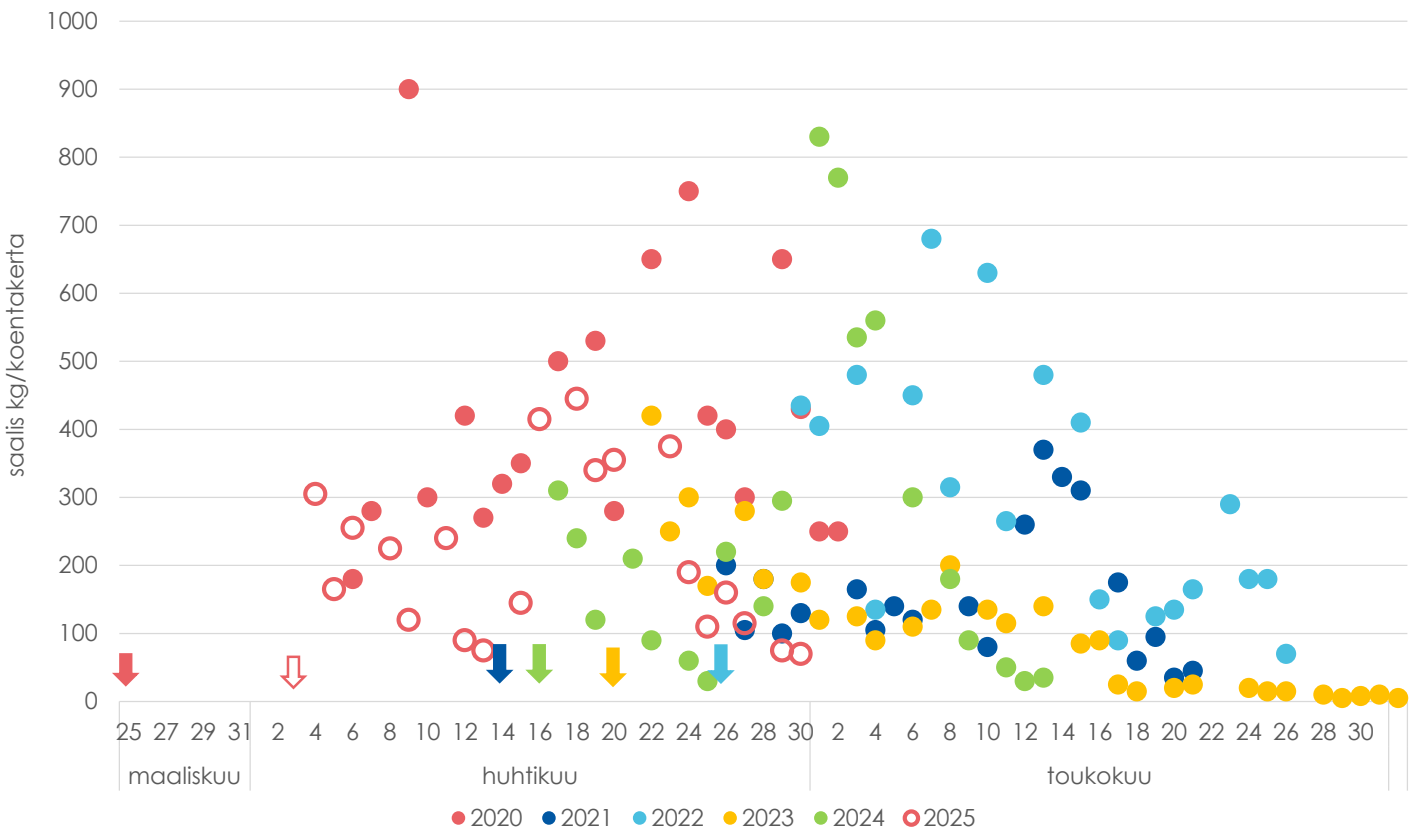
Kahden viikon katiskapyynti tehtiin siis ensimmäistä kertaa lidesjärven hoitokalastuksen osana.

Tarjouskilpailun myötä tekijäksi valittiin JAMA Fishing Oy. Katiskapyynti ajoittui sovitusti rysäpyynnin jälkeiseen aikaan, kesäkuulle. Kahden viikon pyyntijakso oli 4.-20.6. 2025. Pynnin tarkemmat tiedot löytyvät hoitokalastajan saalisraportista (Mattila 2025).

2. Havainnot vuoden 2025 rysäpyynnistä

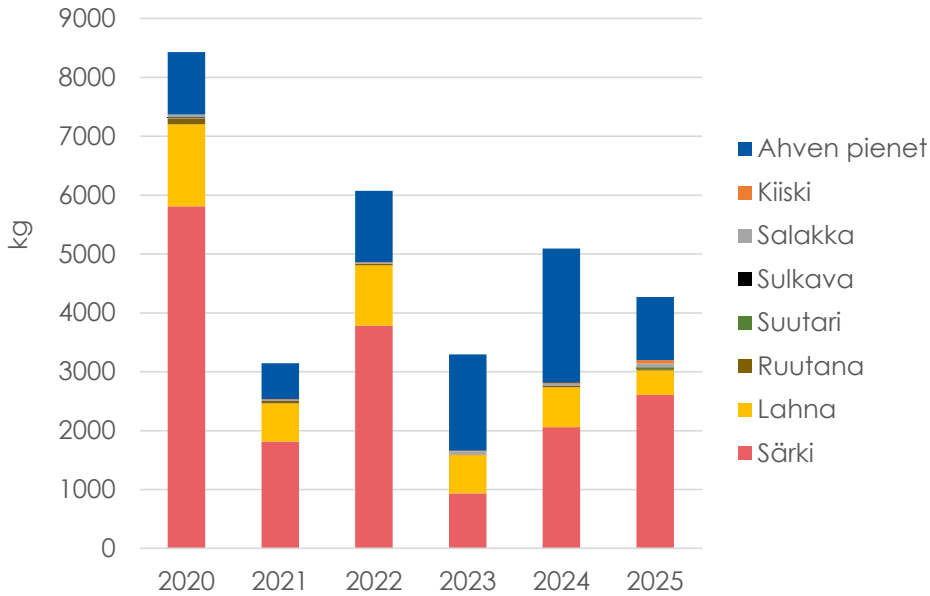
Leudon ja huonon jäätalven myötä lidesjärvi vapautui jäistä jo heti huhtikuun alussa. Tämä oli toiseksi varhaisin jäidenlähdon ajankohta sitten vuoden 2020 (kuva 2.1). Kalastajan valmiustila oli jälleen erinomainen, ja hän pääsi laskemaan rysät heti kun veneen sai vesille (kuva 2.1). Koko neljän viikon pyynti sujui sovitun mukaisesti.

Vuoden 2025 poistosaaliin määrä oli 4270 kg (Kiiskilä 2025). Jo kuudetta kertaa tehdyn rysäpyynnin saalismäärä oli siten neljänneksi runsain (kuva 2.2). Vaikka jäät lähtivät aikaisin, huhtikuu oli kokonaisuudessaan erittäin kylmä, ja tämä vähensi kalojen aktiivisuutta. Pyynnin jatkuttua viikon, vedenlämpö putosi vain neljään asteeseen, ja korkeimmillaankin se ylsi vain 12 asteeseen (Kiiskilä 2025). Kevään viileät olosuhteet ovat aina vaikuttaneet saalismääriin negatiivisesti, ja yksittäiset huippusaaliit ovat ajoittuneet lämpöjaksoihin. Tällä kertaa selvästi erottuvat saalspiikit jäivät puuttumaan. Koentakertakohtaiset saaliit olivat välillä 70–445 kg, missä yli 300 kilon saaliit ajoittuivat jakson hieman lämpimämpään jaksoon (kuva 2.1).

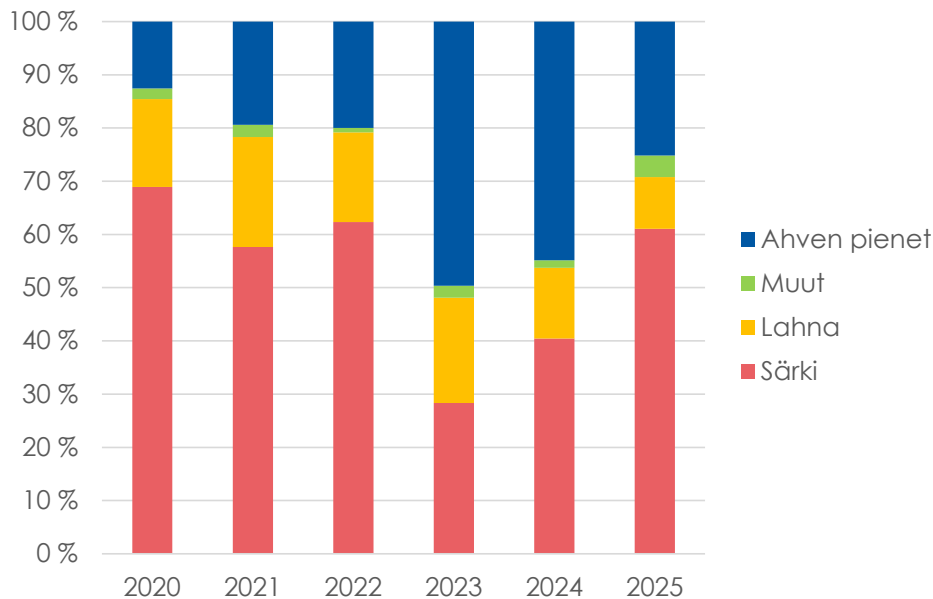

Kuva 2.1. lidesjärven rysäpyynnin koentakertakohtaiset poistosaalismäärät (kg). Nuolet osoittavat kunkin vuoden jäidenlähdon ajankohdan.

Särki, pienet ahvenet ja lahna muodostivat yhä valtaosan saaliista, ja vuotuinen särkisaalis oli kilomääräisesti jopa kolmanneksi runsain (kuva 2.2). Vuoden 2023 notkahduksen jälkeen särjen biomassaosuus kohosi jälleen suhteessa pienten alle 15 cm pituisten ahventen biomassaan (kuva 2.3). Poistosaaliissa lahnan biomassaosuus oli pienempi kuin kertaakaan aiemmin.

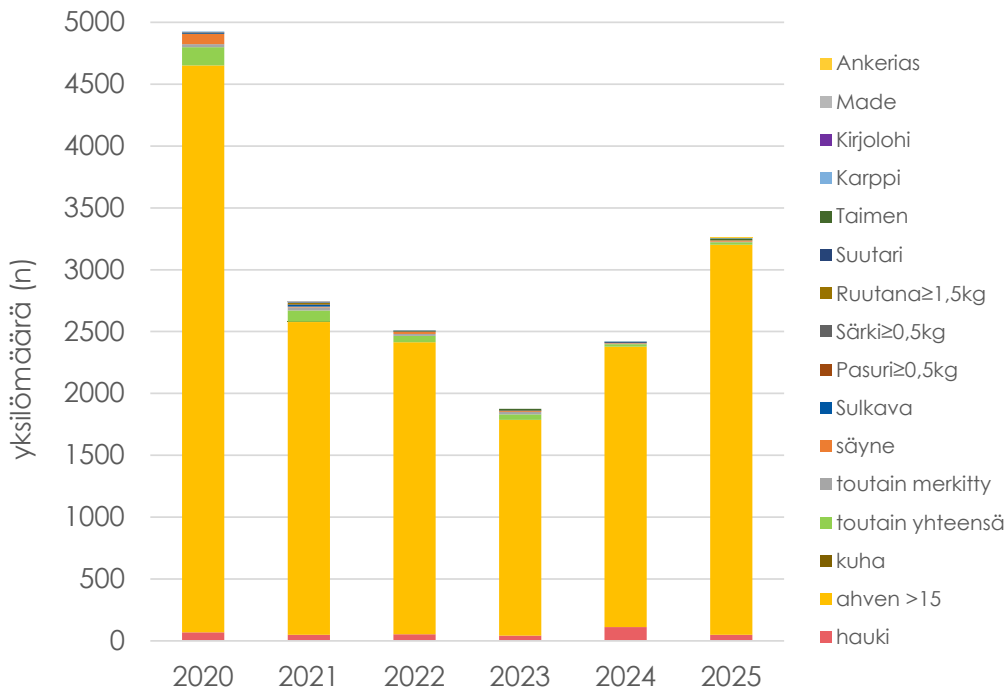
Kuva 2.2. lidesjärvestä rysillä vuosittain poistettu kalamäärä (kg).

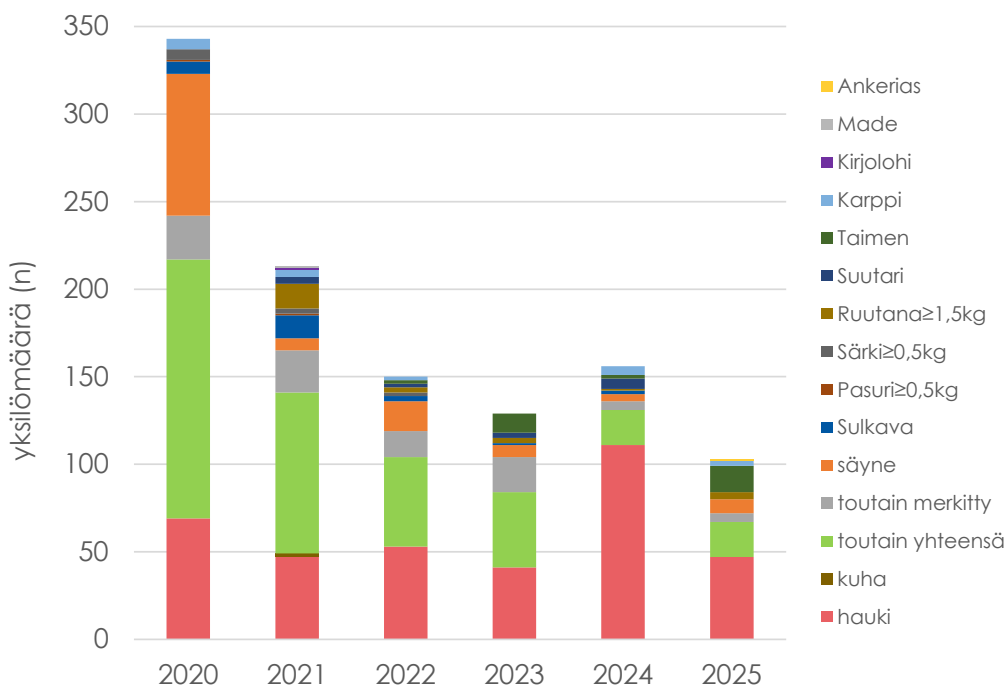
Kuva 2.3. lidesjärvestä rysillä poistetun kalabiomassan suhteelliset lajiosuudet.

Vapautettuja kaloja ei punnita, mutta niistä kirjataan lajikohtaiset yksilömäärät. Vapautettavissa lajeissa isompien ahventen (noin 15–40 cm) määrä on selvästi yli muiden (kuva 2.4). Vuonna 2025 tämän kokoisia ahvenia vapautettiin yli 3000 yksilöä, mikä on lidesjärven rysäpyynnin toiseksi suurin lukema. Vapautettujen yli 15 cm pituisten ahventen määrä oli toiseksi pienimmillään vuoden 2023 rysäsaaliissa (kuva 2.4). Samana vuonna taas alle 15 cm pituisia ahvenia oli rysissä suhteellisen runsaasti (kuva 2.2), ja niiden poistosaaliin biomassaosuus huomattavan suuri (kuva 2.3).

Suurikokoisista särkikaloista sekä toutain että säyne ovat vähentyneet hoitokalastuksen aloitusvuoden jälkeen (kuva 2.5), vaikka kaikki näiden lajien yksilöt on vapautettu hankkeen alusta lähtien. Vapautetut yksilöt ovat osin todennetustikin (nuolimerkityt toutaimet) päätyneet rysiin jopa useampia kertoja samaan kevään aikana. Vapautettujen haukien määrissä erottuu kevään 2024 saalis (kuva 2.5)

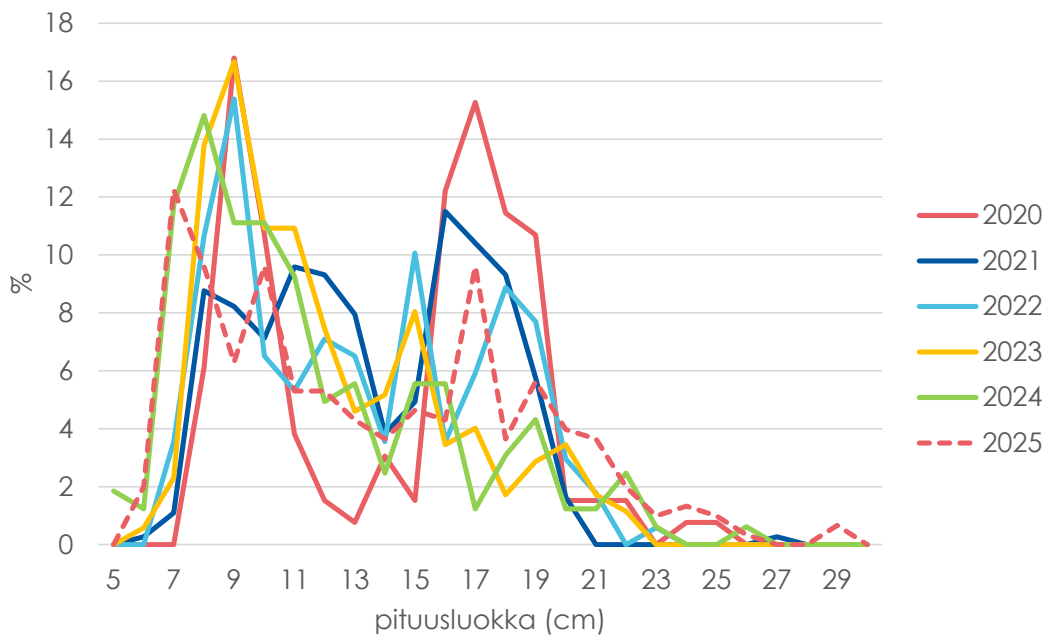
Kuva 2.4. lidesjärven rysistä vapautettujen kalalajien ja kokoluokkien yksilömäärät.

Kuva 2.5. lidesjärven rysistä vapautettujen kalalajien ja kokoluokkien yksilömäärät (ilman ahvenia).

Hoitokalastaja on tehnyt vuosittaisia pituusmittauksia poistosaaliista tehdyistä otoksista. Ku-
vissa (kuva 2.6–2.8) esitetään hoitokalastuksen vuosittaisten saalisraporttien (mm. Kiiskilä
2025) pituusjakaumatiedot.

Hoitokalastuksen myötä erityisesti 15–20 cm pituisten särkien osuus on vähentynyt (kuva 2.6).
Vuoden 2024 verkkokoekalastuksissa yli 20 cm pituisten särkien osuus nousi (KVVY Tutkimus
Oy 2024), ja sama näkyi nyt myös kevään 2025 rysäsaaliissa (kuva 2.6). Särkien kasvunopeus
on parantunut, ja etenkin kuntokertoimet ovat tässä kokoluokassa korkeita (KVVY Tutkimus
Oy 2025). Särkien useita vuosia jatkunut poistopyynti on vähentänyt ravintokilpailua. Verk-
kokoekalastukset ovat vahvistaneet, ettei kevätrysillä saada yksinomaan Pyhäjärvestä nou-
sevia särkiä, vaan myös lidesjärvessä ympärivuotisesti oleskelevia särkiä. Särjen poikastuo-
tanto on yhä odotetun vahvaa.

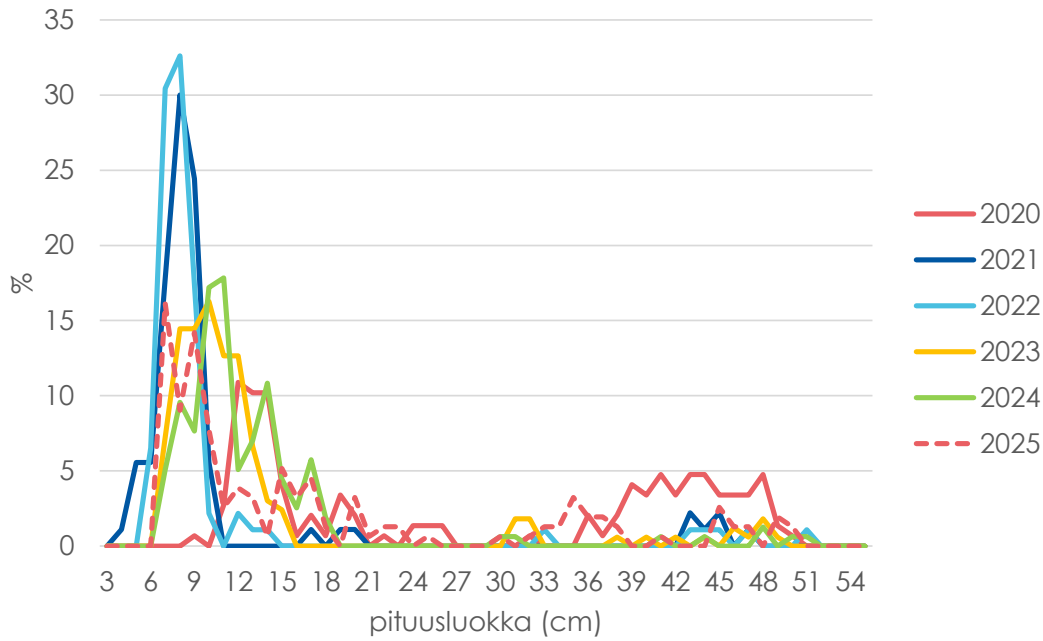

Kuva 2.6. lidesjärven rysäpyynnissä eri vuosina poistettujen särkien kokojakaumat (cm).

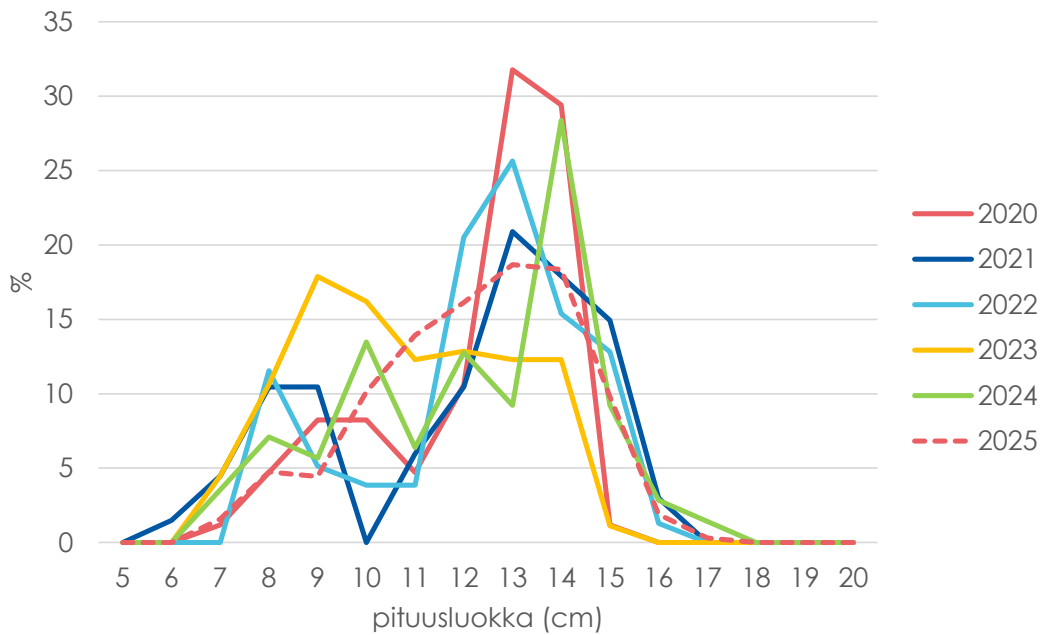
Vuoden 2025 rysäpyynnin lahnaosaaliin kokojakauma muistutti kahden edeltävän vuoden
kokojaakaumaa (kuva 2.7). Enemmistö saalislahnoista oli siis 10–20 cm pituisia, ja vain harvoja
isokokoisia yksilöitä päätyi rysiin.

Poistettujen ahventen kokojakauma oli tasaisempi kuin yleensä, mutta valtaosa poistetuista
yksilöistä oli senttiluokissa 10–15 cm (Kiiskilä 2025, kuva 2.8).

Vuoden 2025 hoitokalastuksen tarjouspyynnössä edellytettiin ensimmäistä kertaa vapautet-
tujen haukien karkeaa kokojaottelua kolmeen ryhmään. Tällä haluttiin saada lisätietoa li-
desjärven haukikannan kehityksestä, sillä esimerkiksi Nordic-verkkoihin hauet jäivät vain sa-
tunnaisesti. Keväällä 2025 rysistä vapautettiin 47 haukea, joista jotkin yksilöt luultavasti pää-
tyivät kirjanpitoon useammin kuin kerran. Hauet jakautuivat kokoluolittain seuraavasti: alle
20 cm 24 yksilöä, 20–50 cm 14 yksilöä ja yli 50 cm 9 yksilöä.

Kuva 2.7. Iidesjärven rysi-pyynnissä eri vuosina poistettujen lahnojen kokojakaumat (cm).

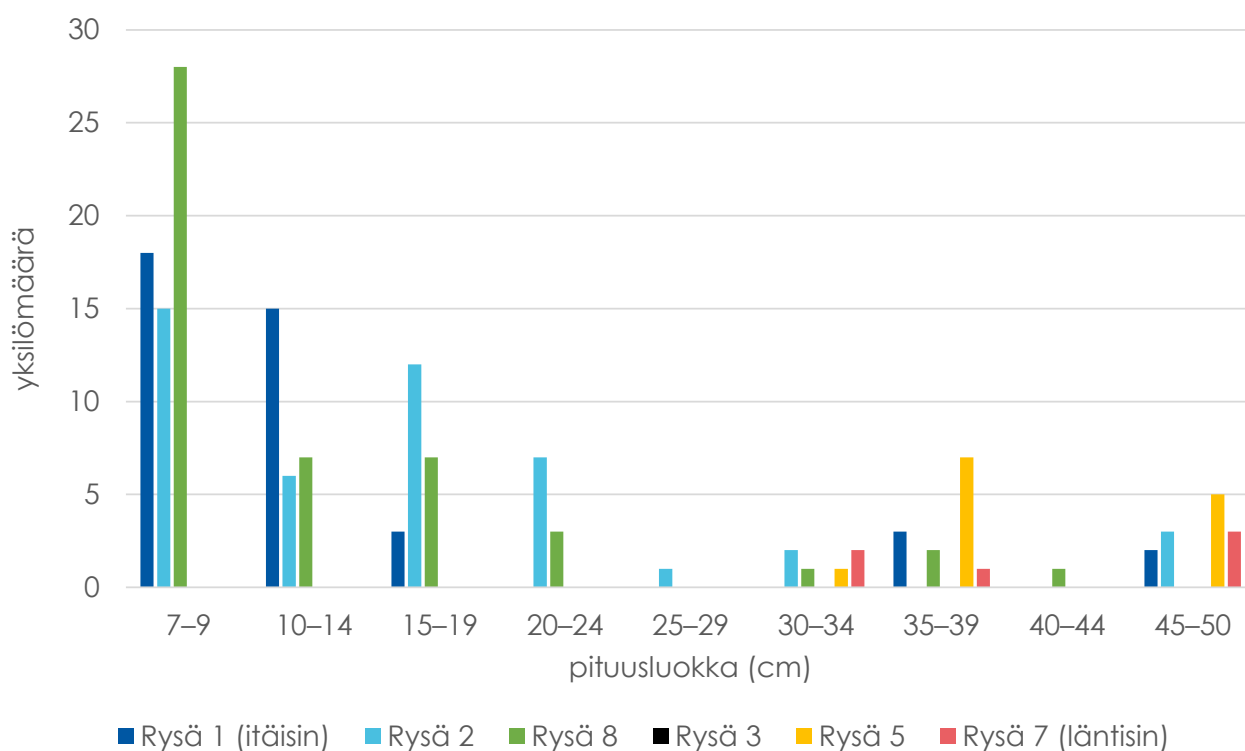

Kuva 2.8. Iidesjärven rysi-pyynnissä eri vuosina poistettujen ahventen kokojakaumat (cm).

Vuotta 2025 koskevassa tarjouspyynnössä edellytettiin ensimmäistä kertaa kalojen pituusmittauksia rysi-paikkakohtaisesti. Kalastaja Kiiskilän toimittama pituusaineisto antoi tärkeitä tietoja rysi-pyynnin jatkovuosien kannalta, sekä osaltaan vahvasti arvioita eri rysien pyytävyydestä (mm. kuva 2.9). Kuvien tarkastelussa on huomioitava, että useimmista rysistä kalojen pituusmittaukset tehtiin noin 10 kg painoisista haavilla nostetuista otoksista (Kiiskilä

2025). Tästä syystä otokset eivät ole keskenään täysin vertailukelpoiset, eivätkä rysäkohtaiset pituusjakaumakuvat (kuvat 2.9–2.11) kuvaa rysien välisiä kokonaissaaliin runsauseroja.

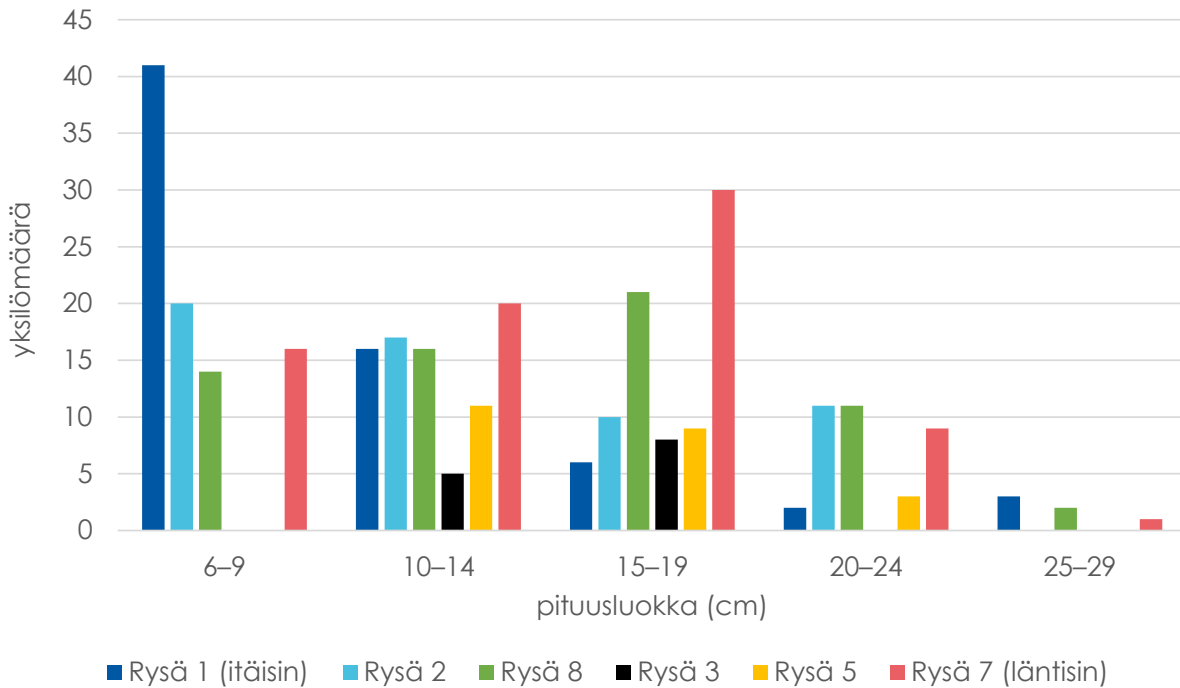
Hoitokalastuksen ensisijaiset kohdelajit ovat yhä särki ja lahna, minkä lisäksi saadaan runsaasti ahvenia. Näistä lajeista erityisesti lahnan rysäpaikkakohtaiset saaliit erosivat paljon toisistaan (kuva 2.9). Niinä kahtena päivänä, kun kaloja mitattiin, lukumääräinen lahna-saalis saatiin valtaosin kolmesta Vuohenojan suulla sijaitsevasta rysästä (karttakuva liitteenä). Näiden kolmen peräkkäin asetetun rysän saaliissa esiintyivät runsaana etenkin 7–20 cm pituiset lahnat (kuva 2.9). Hämmästyttävää kyllä, rysäpaikkojen 3, 5 ja 7 otoksissa ei ollut näinä päivinä ainoatakaan alle 30 cm pituisia lahoja. Sen sijaan noista rysistä saatiin suhteessa enemmän 35–50 cm pituisia lahnoja (kuva 2.9), joten läntisten ja itäisten rysäpaikkojen saaliit olivat lahnojen biomassan suhteen hyvin erilaiset. Rysäkohtaisia saalismääriä ei ole punnittu kertaakaan koko hoitokalastuksen aikana, koska tällaisen operaation käytännön toteutus olisi erittäin vaikeaa. Rysäpaikka nro 8 lisättiin hoitokalastukseen vuonna 2024, koska mm. koordinoitukäyntien perusteella näytti siltä, että järven hieman syvemmästä keskiosasta saadaan eniten pienikokoista särkikalaa. Vuoden 2025 mittauksen perusteella näyttääkin siltä, että rysäpaikan saalis todella painottuu pieniin särkikaloihin, mikä myös kuuluu hankkeen tavoitteisiin.

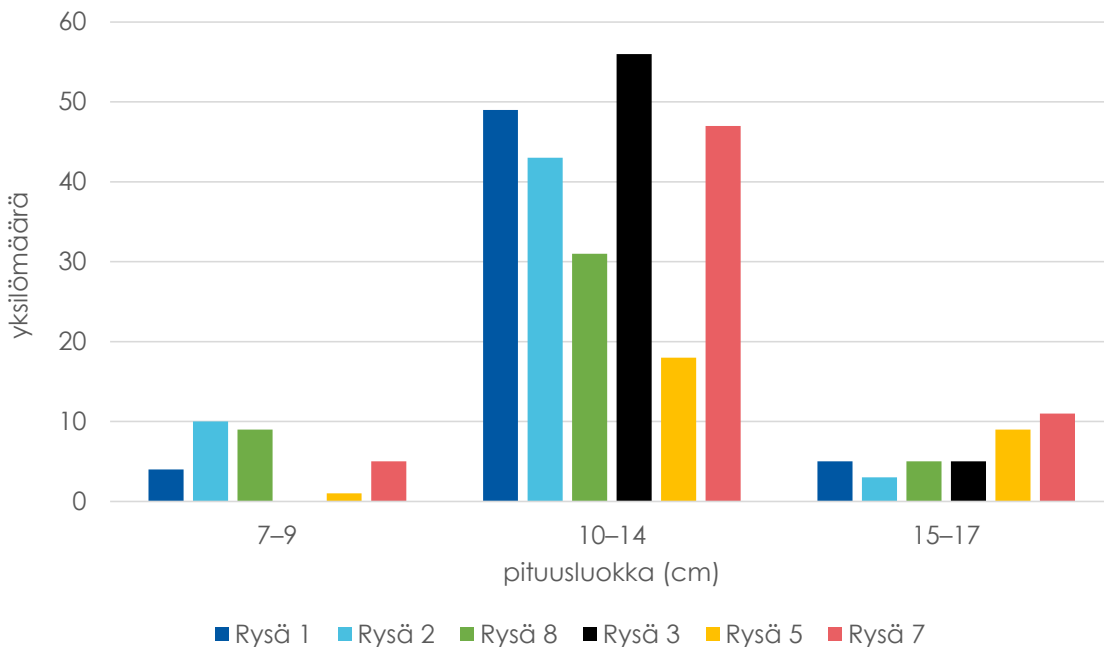
Kuva 2.9. Rysäpaikkakohtaiset lahnan kokojakaumat. Kuvassa on yhdistettyinä koentakertojen 4.4. ja 25.4.2025 saaliskalat.

Myös alle 10 cm pituiset särkiyksilöt puuttuivat rysäpaikkojen 3 ja 5 otoksista, mutta kapeikon rysästä nro 7 niitä saatiin (kuva 2.10). Pienimmät särjet olivat lahnoista poiketen 6 cm pituisia. Kapeikon rysän saaliit ovat olleet aina hyviä, ja usein myös varsin särkivaltaisia. Alle 10 cm mittaisia ahvenia oli otoksissa vähemmän (kuva 2.11) kuin saman pituusluokan lahnoja tai särkiä. Kokojakaumaan vaikuttaa luonnollisesti se, että kaikki yli 20 cm pituiset ahvenet tuli vapauttaa, ja mahdollisuuksien mukaan myös kokoluokan 15–20 cm ahvenet. Suurista

kalamääristä johtuen kaikkia ahvenyksilöitä ei kuitenkaan ole syytä mitata tarkasti niitä vapautettaessa. Tällä kertaa otoksissa oli myös joitakin 15-17 cm pituisia ahvenia (kuva 2.11).

Kuva 2.10. Rysäpaikkakohtaiset särjen kokojakaumat. Kuvassa on yhdistetty koentakertojen 4.4. ja 25.4.2025 saaliskalat.

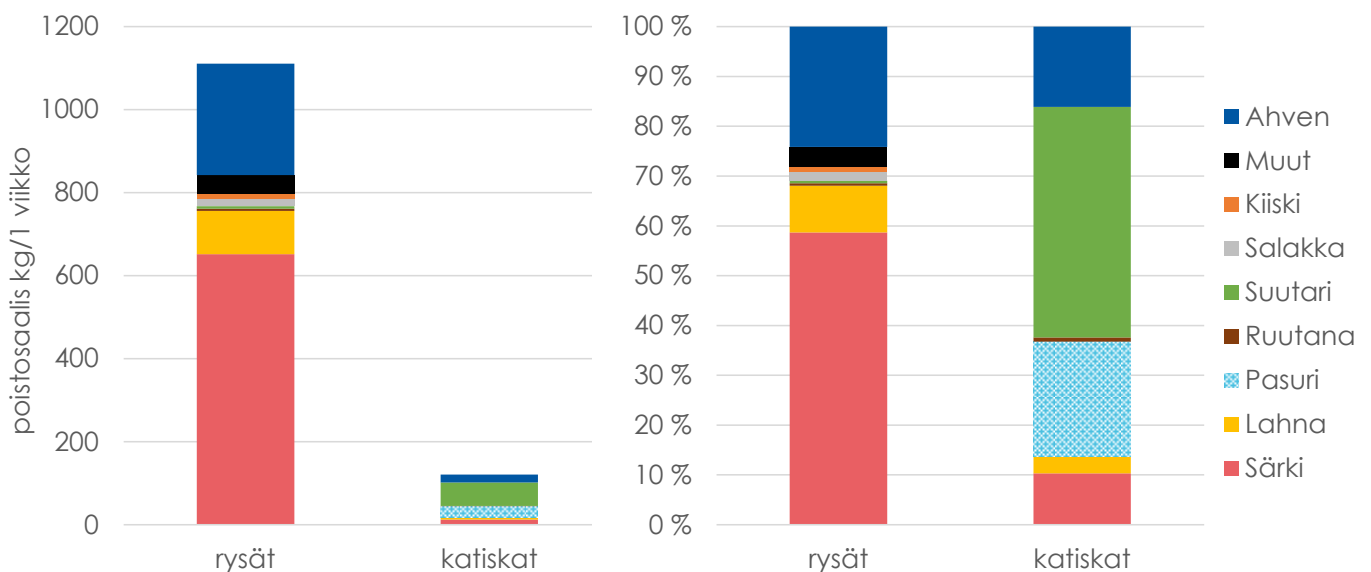

Kuva 2.11. Rysäpaikkakohtaiset ahvenen kokojakaumat. Kuvassa on yhdistetty koentakertojen 4.4. ja 25.4.2025 saaliskalat.

3. Havainnot vuoden 2025 katiskapyynnistä

Kaksi viikkoa kestäneen katiskapyynnin poistosaalismäärä jäi ainoastaan 243 kiloon (Mattila 2025). Tästä lähes puolet oli suutaria ja vajaa neljäsosa pasuria. Kolmanneksi ja neljänneksi runsaimmat poistolajit olivat pienikokoinen ahven sekä särki. Muita poistettuja lajeja olivat vähäisissä määrin lahna, ruutana ja kiiski. Näiden lisäksi katiskoista vapautettiin yli 700 ahvenyksilöä (pituus yli 15 cm) sekä 117 haukea (kuten rysäpyynnissä, mahdollisesti samoja yksilöitä useampaan kertaan). Valtaosa näistä hauista oli kokoluokassa 20-50 cm, kun rysillä saatiin eniten alle 20 cm haukia.

Tulos oli selvä pettymys, kun yhtä pyyntiviikkoa kohden laskettu poistosaalis oli vain alle kymmenesosa rysäpyynnin keskimääräisestä viikkosaaliista (kuva 3.1). Katiskapyynnin kaksi runsainta poistettua kalalajia, suutari ja pasuri, olivat kuitenkin juuri sellaiset särkikalalajit, joita ei merkittävässä ole saatu kevään rysäpyynnissä (kuvat 3.1 ja kuva 2.2). lidesjärven runsastuneen pasurikannan vuoksi katiskapyynnin toivottiin olevan tehokas juuri pasurille. Pieniä pasureita saatiinkin kilomääräisesti seitsenkertainen määrä lahnaan verrattuna. Koordinointikäynnillä tehtyjen havaintojen perusteella nämä pienehköt särkikalat tunnistettiin oikein, ja pasureita oli suhteellisesti paljon. Rysäpyynnin koordinointikäynnit ovat vahvistaneet, että rysät eivät syystä tai toisesta pyydä pieniä pasureita läheskään siinä määrin kuin lahnoja. Vuoden 2025 rysäpyynnin saalisraportissa (Kiiskilä 2025, kuva 3.1) todetaan, että raportissa esitetyssä lahnasaaliissa on mukana myös mahdolliset pasurit.

Kuva 3.1. Yhdelle pyyntiviikolle (7 vrk) lasketut keskimääräiset poistosaaliit (kg, vasemmalla) ja saalisosuudet (% oikealla) huhtikuun 2025 rysäpyynnissä ja kesäkuun 2025 katiskapyynnissä.

lidesjärven vesi on nykyisellään varsin kirkasta, mikä luultavasti vaikutti toivottua heikompaan saalismäärään. Hyvän näkyvyyden vuoksi särkikalat eivät uskaltaneet sisäen selvästi erottuviin katiskoihin houkutusaineen käytöstä huolimatta. Kalastaja Mattilan mukaan saattoi myös olla mahdollista, että veden kirkkauden vuoksi valkoinen syöttiainepussi pelotti kaloja. Tietysti myös katiskaan päätyneet hauet syövät ja karkottavat särkikaloja.

4. Yhteenveto

lidesjärven keväinen rysäpyynti jatkui tutulla rutiinilla välittömästi jäiden lähdöstä alkaen. Pyyntijakson aikainen säätila oli hyvin kylmä, mikä vaikutti tämä odotetusti saalista vähentävästi. Rysäpyynnin vuosisaalis oli kuitenkin neljänneksi suurin, kun rysäpyynti tehtiin nyt kuudetta kertaa. Särjen osuus saaliissa nousi, mikä on selvä peruste hoitokalastuksen jatkamiseksi myös tulevina vuosina.

Rysien saaliskalojen kokojakaumat tutkittiin nyt ensimmäistä kertaa rysäpaikkakohtaisesti. Tämä tarkastelu antoi vahvistuksen aiemmille arvioille siitä, että eri paikkoihin asetetut rysät pyytävät eri kokoisia ja -ikäisiä särkikaloja. Tätä tarkastelua on ehdottomasti jatkettava, samoin kuin vapautettujen haukien kokoluokittelua. Kahden viikon katiskapyynnin saalismäärä oli pettymys, eikä kokeilua ole tällä erää mielekästä jatkaa. Koska katiskasaaliin runsaimmat lajit olivat kuitenkin suutari ja pasuri, katiskapyynti on syytä pitää optiona, mikäli nämä lajit edelleen voimakkaasti runsastuisivat. Etenkin suutarin pyynti voisi olla kilomääräisesti tuloksekasta, mikäli pyyntijakson voisi ajoittaa suutariin kesäkuiseen kutuaikaan. Nyt suutarin kutu ei vielä ollut käynnistynyt, ja käytännössä kevään ja alkukesän lämpötilakehityksen tarkka ennakoiminen on mahdotonta. Katiskapyynnin pyydysmäärä voisi olla merkittävästikin tämänkertaista suurempi.

Ja kuten aina, myös tällä kertaa on syytä mainita, ettei rysäkalastustakaan tehdä suurimmalla mahdollisella tehokkuudella, koska vain osa rysistä voidaan asettaa pyyntiin otollisiin paikkoihin. Ensimmäistä kertaa tehty rysäkohtainen saalistarkastelu osoitti pyyntipaikan merkityksen erittäin havainnollisesti.

lidesjärven kalojen uusi kasvututkimus (KVYV Tutkimus Oy 2025) vahvisti hoitokalastuksen vaikutuksen, kun särkien kasvunopeus on parantunut harventuneen kannan myötä. Toiveiden ja odotusten vastaisesti lidesjärven ahventen kasvunopeus on sen sijaan hidastunut merkittävästi poistopyynnistä huolimatta. Voidaan epäillä, että tällä on ravintokilpailun kautta yhteys pienten pasureiden ja lahnojen runsastumiseen. Myös näiden lajien kasvunopeus on viime vuosina hidastunut. Näistä syistä lidesjärvessä olisi tärkeää tehdä kalojen ravintotutkimus, minkä tulosten perusteella olisi mahdollista optimoida esimerkiksi poistettavien ahvenyksiöiden kokohaarukka. Kalojen ravintotutkimusten lisäksi myös eläinplanktonseuranta olisi jatkettava lähivuosina.

Tähän mennessä lidesjärvestä on poistettu kalaa yhteensä lähes 36 tonnia eli 536 kg/ha. Poiston vaikutukset näkyvät nyt kalojen kasvunopeuden muutoksina, mutta eri tavoin eri kalalajeilla (KVYV Tutkimus Oy 2025, julkaisematon). Pyyntiä on jatkettava edelleen vähintään yhtä tehokkaasti kuin aiemmin.

Ehdotus hoitokalastuksen jatkosta

- Rysäpyyntiä jatketaan tulevina vuosina kuten ennen, 4 vk jäiden lähdöstä alkaen.
- Rysäpaikkojen vertailu rysäkohtaisten kokojakaumien perusteella (kuten tehtiin vuonna 2025). Harkitaan myös sitä, voidaanko rysäkohtaiset saalismäärät punnita esim. 1-2 kertaa pyyntijakson aikana.

KVVY Tutkimus Oy

Tekijä:

Kalabiologi, FM

Ari Westermarck

Hyväksynyt:

Yksikön päällikkö

Tommi Malinen

Jakelu sähköisenä

Tampereen kaupunki

Viitteet

Alajoki, H. & Westermarck, A. 2018. Alasjärven ja lidesjärven vesistö- ja kalastotutkimukset vuonna 2018. KVVY Tutkimus Oy. Tampere. Kirje nro 1071/2018. 33 s. + liitteet.

Aroviita, J., Hellsten, S., Jyväsjärvi, J., Järvenpää, L., Järvinen, M., Karjalainen, S.M., Kauppila, P., Keto, A., Kuoppala, M., Manni, K., Mannio, J., Mitikka, S., Olin, M., Pilke, A., Rask, M., Riihimäki, J., Sutela, T., Vehanen, T. & Vuori, K.-M. 2012: Ohje pintavesien ekologisen ja kemiallisen tilan luokitteluun vuosille 2012–2013 - päivitetty arviointiperusteet ja niiden soveltaminen. Ympäristöhallinnon ohjeita 7/2012.

Hautala, A. & Kiiskilä, P. 2022. Tampereen lidesjärven hoitokalastus rysillä keväällä 2022. Raportti 1.6.2022. Tmi Arto Hautala. 30.5.2021. Lestijärvi. 6 s.

Hautala, A. 2021. Tampereen lidesjärven hoitokalastus nuottaamalla syksyllä 2021. Raportti 13.10.2021. Tmi Arto Hautala. Lestijärvi. 7 s.

Hautala, A. & Kiiskilä, P. 2021. Tampereen lidesjärven hoitokalastus rysillä keväällä 2021. Raportti. Tmi Arto Hautala. 30.5.2021. Lestijärvi. 6 s.

Hautala, A. 2020. Tampereen lidesjärven hoitokalastus nuottaamalla syksyllä 2020. Tulosraportti 20.10.2020. Tmi Arto Hautala. Lestijärvi. 6 s.

Hautala, A. & Kiiskilä, P. 2020. Tampereen lidesjärven hoitokalastus rysillä keväällä 2020. Tulosraportti. Tmi Arto Hautala. Lestijärvi. 5 s.

Kiiskilä, P. 2025. Tampereen lidesjärven hoitokalastus rysillä keväällä 2025. Lestijärvi. Raportti 18.5.2025.

Kiiskilä, P. 2024. Tampereen lidesjärven hoitokalastus rysillä keväällä 2024. Lestijärvi. Raportti 5.6.2024.

Kiiskilä, P. 2023. Tampereen lidesjärven hoitokalastus rysillä keväällä 2023. Lestijärvi. Raportti 11.6.2023.

KVVY Tutkimus Oy 2025. lidesjärven kalojen ikä- ja kasvututkimus vuonna 2025. Tutkimusraportti 10.10.2025. KVVY Tutkimus Oy.

KVVY Tutkimus Oy 2024. Tampereen lidesjärven planktonyhteisö ja vedenlaatu. Tutkimusraportti 23.9.2024. KVVY Tutkimus Oy. Tampere. 21 s. + liitteet.

KVVY Tutkimus Oy 2022. lidesjärven kalojen ikä ja kasvu. Tutkimusraportti nro 6193/22. KVVY Tutkimus Oy. Tampere. 8 s.

KVVY Tutkimus Oy 2021. Kalojen kevätseuranta Tampereen virtavesissä vuonna 2021. Tutkimusraportti nro 613/21. KVVY Tutkimus Oy. Tampere. 20 s.

Malinen, T., Kervinen, J. & Peltonen H. 2017. Tuusulanjärven lahna-, pasuri- ja särkikannat vuosina 2005–2011. Julkaisussa: Hietala, J. (toim.) Tuusulanjärven kunnostus vuosina 1999–2013 – Hoitotoimia ja seuranta. Elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskus. Raportteja 56/17. s. 51–61.

Mankki, J., Lauttajärvi, A. & Kosonen, L. 1979. Tampereen pikkujärvien tila ja ehdotukset järvien kalastuskäytön järjestämiseksi v. 1979–1984. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry. Tampere. 1979. 28 s. + liitteet.

Mattila, J. 2025. Tampereen lidesjärven hoitokalastus katiskoilla 2025. JAMA Fishing Oy. Hämeenkyrö.

Olin M. & Peitola P. 2001. Verkon täyttymisen vaikutus pyyntitehokkuuteen. Julkaisussa: Olin M. & Ruuhijärvi J. (toim.) Rehevöityneiden järvien hoitokalastukset vaikutukset. –vuosiraportti 2000. Kala- ja riistaraportteja 227, Helsinki, s. 129–136.